

Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šućku Bakoviću
Ulica Svetlane Kane Radević 3, Podgorica

PREDMET: Pritužba povodom diskriminacije od strane Skupštine Crne Gore
– starješina dipl. pravnik Ranko Krivokapić

VEZA: akt diskriminacije od 27. decembra 2014.g. u Skupštini Crne Gore i
19.januara 2015.g. ponavljanje diskriminacije, diskriminacija u produženom
trajanju, teški oblici diskriminacije, zloupotreba javnih ovlašćenja i zabrana
diskriminacije od strane javnih vlasti

Gospodine Zaštitniče ljudskih prava i sloboda,

ovim putem podnosimo Pritužbu povodom diskriminacije, ponavljanja diskriminacije, diskriminacije u produženom trajanju, grube povrede načela jednakosti građana pred zakonom i različitog tretmana bez objektivnog i razumnog opravdanja od strane Skupštine Crne Gore, tj. starješine dipl. pravnika Ranka Krivokapića, počinjene dana 27. decembra 2014.g. usvajanjem predmetnog zakona i ponovljene 19. januara 2015.g., a u vezi sa objavlјivanjem Zakona u Službenom listu Crne Gore.

Zabranjuje se diskriminacija zakonom ili zloupotrebom javnih ovlašćenja koja su regulisana i zaštićena od strane javnih vlasti.

Ponavljanje akta diskriminacije, ponovljena i produžena diskriminacija, različito postupanje i tretman bez razumnog i objektivnog opravdanja od strane Skupštine Crne Gore događa se u kontinuitetu, počev od jula 2013.g., a što je podržano i pojačano Vašim kontinuiranim propuštanjem da upotrijebite zakonom propisana ovlašćenja, Vašim čutanjem i nepostupanjem po svim našim pritužbama a pred naletom dominacije političke moći, izolacione ksenofobije kojom nas svrstavate u građane drugog reda, različito nas tretirate i različito postupate, povređujući naša ustavom zagarantovana prava i slobode, te brutalno kršeći načelo zabrane diskriminacije i posebno zapostavljajući izričitu zabranu od strane Osnovnog suda u Podgorici br. P4407/13 od 28. oktobra 2014.g., koji je u prvostepenoj Presudi "utvrđio da je Skupština Crne Gore diskriminatorski postupala prema tužiocima" i zabranio Skupštini Crne Gore "ponavljanje radnje diskriminacije".

Konačno, to je rezultiralo i Pritužbom protiv Vas, kao Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, povodom diskriminacije a što je u vezi i sa ovim (posljednjim) aktima diskriminacije u Skupštini Crne Gore od 27.12.2014.g i 19.01.2015.g, te tražimo od Vas hitno postupanje po ovoj Pritužbi i njeno dovođenje u vezu sa prethodnim Pritužbama, a u smislu cjeline slučaja, te posebno da uzmete u obzir da je ovdje riječ o **teškim oblicima diskriminacije**, koji se ukrštaju i multiplikuju – kao što dokazujemo u nastavku, ispod.

D O K A Z I

- (1) Najprije, diskriminacija se u kontinuitetu propagira i vrši usvajanjem Zakona i zloupotrebom javnih ovlašćenja od strane javne vlasti – Skupštine Crne Gore (starješina organa dipl. pravnik Ranko Krivokapić);
- (2) Takvo vršenje diskriminacije izaziva pravnu nesigurnost, ekonomsku nestabilnost i podstiče neravnopravnost, te nanosi štetu diskriminisanim licima, građanima, privrednim subjektima, budžetu, javnom interesu i ukupnom pravnom i političkom poretku države Crne Gore.
- (3) Diskriminacija se propagira putem dijela nevladinog sektora, javnih glasila, kao i pojedinih predstavnika izvršne i zakonodavne vlasti (primjer v.d. direktor Uprave za igre na sreću Marko Ćulafić – predsjednik skupštinskog Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Aleksandar Damjanović).
- (4) Diskriminacija je izvršena više puta od strane javne vlasti - Skupštine Crne Gore (dakle, ponavlja se) i istovremeno čini se u dužem vremenskom trajanju (produžena diskriminacija) i to prema istoj grupi lica, privrednim subjektima i građanima, kao i čitavoj jednoj djelatnosti a na uštrbu osnovnih ustavom zagarantovanih prava i sloboda.
- (5) Diskriminacija koju javna vlast - Skupština Crne Gore ponavlja i vrši zloupotrebom javnih ovlašćenja i usvajanjem neustavnih zakona, i to u dužem vremenskom trajanju, dovodi do teških posledica po diskriminisana lica, druga lica i imovinu, gradane, javni interes, budžet i pravni i politički poredak države Crne Gore, a naročito jer se radi o kažnjivom (krivičnom) djelu gdje je pretežno ili isključivo pobuda za izvršenje diskriminacije uslovljena usko motivisanim finansijsko-političkim interesima umrežene grupe ljudi iz jednog dijela vlasti, medija i nevladinog sektora, odnosno mržnjom i netrpeljivošću prema svima koji ustaju u odbranu zaštite javnog interesa, privredne djelatnosti, budžeta države Crne Gore, ljudskih prava i sloboda, pravne sigurnosti, ekonomske stabilnosti i uspostavljanja vladavine prava. Posebno iz razloga što opisane radnje ponavljanja i produžene diskriminacije ostavljaju veoma štetne i nesagledive posledice za fizička lica i preduzeća i državu Crnu Goru u cjelini.

O B R A Z L O Ž E N J E

Ustav Crne Gore jemči i štiti prava i slobode. U članu 8. Ustav zabranjuje „*svaku neposrednu ili posrednu diskriminaciju, po bilo kom osnovu*“, a član 9. Ustava propisuje da su „*potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog porekta, imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva*“. U članu 17. Ustav garantuje da se „*prava i slobode ostvaruju na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma*“, te da su „*svi pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo*“. Član 145. Ustava nalaže da „*Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima*“.

Prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, diskriminacija predstavlja različit tretman kada za to ne postoji „*objektivno i razumno opravdanje*“, odnosno ako ne postoji „*legitimni cilj*“ kojem se teži ili ne postoji “*proporcionalnost između cilja i načina kojim se legitimni cilj želi postići*“.

Član 14. Evropske Konvencije o ljudskim pravima podrazumijeva jednakost pred zakonom i nalaže zabranu diskriminacije „*po bilo kom osnovu*“.

Međunoradni pakt o građanskim i političkim pravima i slobodama u članu 2 propisuje da „*zemlje potpisnice moraju poštovati i garantovati svim licima priznata prava iz Pakta...*“, dok član 26. (Pakta) pruža garancije da su

“*Sva lica jednaka pred zakonom i imaju pravo bez ikakve diskriminacije na podjednaku zaštitu zakona. U tom smislu, zakon mora da zabranjuje svaku diskriminaciju i da osigura svim licima podjednaku i uspješnu zaštitu protiv svake diskriminacije, naročito u pogledu rase, boje, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, rođenja ili svakog drugog stanja.*”

UN Komitet za ljudska prava, u stavu 7 Opšteg komentara broj 18, od 1994.god., pružio je tumačenje pojma diskriminacije kao „*bilo koju razliku, isključivanje, zabranu ili davanje prednosti u odnosu na bilo koji osnov, kao što su rasa, boja kože, pol, političko ili drugo ubjedjenje (...) ili neki drugi status*“. U stavu 12 Opšteg komentara br. 18., Komitet je zaključio da član 26 (Pakta) zabranjuje diskriminaciju „***zakonom ili bilo kojim drugim sredstvom koje je regulisano i zaštićeno od strane javnih vlasti***“ i ono nije ograničeno samo na prava garantovana Paktom.

Sa aspekta osnovnih ljudskih prava i sloboda predstavljena opšta ustavna načela i obavezujući međunarodni standardi **obavezuju** državu Crnu Goru u svim sferama, pa i u oblasti javnih finansija. Načelo jednakosti predstavlja jedan od osnovnih, polaznih kriterijuma u odnosu na koji treba ispitati utemeljenost nekog zakona, pa i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. **Svako, a naročito Vi, kao zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore imate posebnu dužnost, ali i ovlašćenja da poštujete i stitate načelo jednakosti, odnosno načelo zabrane diskriminacije.** S tim u vezi, u obavezi ste da cijenite i uzmete u obzir garancije koje pruža Ustav Crne Gore, relevantna nacionalna zakonska regulativa, kao i obavezujuća i druga relevantna međunarodna sudska praksa, a u smislu utvrđivanja postojanja diskriminatorskog tretmana kroz utvrđivanje postojanja različitog postupanja prema ljudima u istim ili sličnim situacijama, odnosno kroz utvrđivanje objektivnog i razumnog opravdanja i legitimnog cilja za takvo razlikovanje.

Država Crna Gora i njeni nadležni organi i sudovi, dakle i Zastitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, imaju obavezu da se u odnosu na neko pravno ili faktičko stanje, kao što je to u konkretnom slučaju povodom usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica podvrgnu ovakvom testu. Evropska sudska praksa, koja prati i slučajeve koji se tiču oporezivanja, podrazumijeva da načelo jednakosti neće biti narušeno ukoliko se radi o legitimnom cilju i ukoliko postoji razumna proporcionalnost između upotrijebljenog sredstva i namjere (cilja). Kao zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore u obavezi ste da obezbijedite zaštitu i postovanje ljudskih prava i sloboda, posebno u smislu njihove efikasnosti i primjene i to upotrebom i testiranjem načela proporcionalnosti, kao jednog od ključnih pravnih načela kojim se obezbjeđuje primjena i ostvarivanje prava i sloboda u praksi.

Bez zalaženja u sadržinu predmetnog Zakona (Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica) ovom Pritužbom opisujemo vršenje diskriminacije od strane Skupštine Crne Gore usvajanjem pomenutog Zakona, kao i teške oblike diskriminacije koji se ponavljaju i čine u dužem vremenskom trajanju, što dovodi do teških posledica po diskriminisana lica, druga lica i imovinu, po javni interes, sve građane i budžet države Crne Gore i zahtijevamo Vaše hitno postupanje, zabranu diskriminacije i otklanjanje štetnih posledica po diskriminisana lica, građane, javni interes i državu Crnu Goru:

- (a) **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica** ugrožava osnovna ljudska prava i slobode koje, iznad svega, garantuje Ustav Crne Gore, jer se ne može dokazati razumna proporcionalnost između upotrijebljenog sredstva i namjeravanog cilja koji se želi postići, te samim tim Zakon pada na testu proporcionalnosti.
- (b) Bez namjere da zalazimo u polemiku u pogledu materijalnog sadržaja Zakona i njegove adekvatnosti i legitimnosti cilja, **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica** ne ispunjava zahtjev načela pravne sigurnosti, te samim tim ne može zadovoljiti načelo proporcionalnosti, što zajedno dovodi do povrede načela zabrane diskriminacije i narušavanja osnovnih ljudskih prava i sloboda.
- (c) Načelo pravne sigurnosti posebno zahtijeva da odredbe koje uključuju negativne posledice po pojedincu moraju biti jasne i precizne, dok njihova primjena mora biti predviđljiva u odnosu na subjekte koji su joj podvrgnuti, sto **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica** ne poštuje, već uvodi potpunu pravnu nesigurnost, nejasan je, neprecizan, neprimjenljiv i suprotan pravnom poretku, javnom interesu, Ustavu i obavezujućim međunarodnim standardima. Samim tim, jasno je da sve ovo direktno aplicira i na ugrožavanje ekonomskih sloboda, ekonomске stabilnosti, podsticaja i privlačenja stranih investicija i ulaganja uopšte, na osnovu čega tvrdimo da su posledice izuzetno štetne i nesagledive po ukupan politički, pravni i ekonomski poredak države Crne Gore.
- (d) Načelo jednakosti, načelo pravne sigurnosti i načelo zabrane diskriminacije su brutalno narušeni i kroz proceduru usvajanja i objavljivanja predmetnog Zakona, povređujući na taj način ustavno načelo “vacatio legis”, kojim je zabranjena retroaktivna primjena Zakona. Naime, u članu 11 **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica** propisano je da: "... *Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, a primjenjuje se od 1.januara 2015.*" Činjenice govore da je "Službeni list Crne Gore" objavljen tek 19. januara 2015.g., sa 20 dana zakašnjenja, a Zakon se ne primjenjuje.

S poštovanjem,

UPIS

Marko Piletić, predsjednik

P R I L O Z I :

- Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica /Mišljenje i Obrazloženje
- Ukaz o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica(30.decembar 2014.)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica
- Izvod iz ND Vijesti, 23.januar 2015. str. 4. sadržaj pod naslovom :"Retroaktivno zakonojavljvanje na bogojavljvanje ili kako je 20. januar preimenovan u 1.januar"
- Izvod iz DN Pobjeda,10. januara 2015. str.7 sadržaj pod naslovom "**Porez tjera sreću u ilegalu**"...
Marko Ćulafić -..."Sadašnje rešenje predstavlja hibrid"...
- Aleksandar Damjanović..."Zakon će biti teško primjenljiv"..., autor Mira Popović Milović
- Službena zabilješka (15.1.2015.) povodom preuzimanja kompjuterske fotokopije neobjavljenog "Službenog lista Crne Gore" br.60/2014.
- Kopije prethodnih Pritužbi
Pritužba vaš br.01 od 11.decembra 2013.
Pritužba naš br. 179, 180 i 181 od 26.11.2014.